

Kremenjak

|| Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ||

„Kremenjak“ izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Kr. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 p (2 novč.)

„Težačka Sloga“ i fratarska „Prava“.

U zadnjem broju „Prave Pučke Slobode“, tog gojenčeta fratarske kuhinje, izišao je na u vodnom mjestu jedan napadaj na društvo „Težačku Slogu“ u Splitu i na vodstvo naše stranke u Splitu.

Ovo što ćemo sada reći, ne pišemo za čitaoce splitskoga kotara, jer je tu i svakom djetetu poznato, što je „Težačka Sloga“, koliko je ona valjala splitskim težacima; ovo pišemo za one zalutale ovce šibenskoga kotara, kojima dolazi do ruku glasilo šibenskih fratara, e da i po ovome vide, koliko ti bogoljubni oci znadu da lažu u brk istini poznatoj.

„Težačka Sloga“ je društvo, kojemu je jedina svrha obrana težačkih interesa u Splitu i okolici. To je prvi razlog s kojega se ovo društvo napada. Interesi težaka kose se sa interesima popova i fratara u pogledu redovine i kmet-skih odnošaja, pak ga s toga valja ocrnjivati. Ali ovakovi napadaji imali bi osvijestiti težake, koji se nalaze u fratarskom taboru, otvoriti im oči te ih jedanput za uvijek uvjeriti, da težaku u popovskom i fratarskom kolu u Dalmaciji nema mjesta.

„Težačku Slogu“ osnovalo je vodstvo hrvatske pučke napredne stranke u Splitu. Ovo je drugi razlog, s kojeg valja napadati ovo društvo. Naši protivnici ne gledaju naime, je li jedna stvar poštena i za narod korisna, već od koga potječe. Ako ona dolazi od stranačkog protivnika, valja je rušiti, pak bila sad najpoštenija i najsvetija. To je popovska i fratarska politika.

Treći je razlog, s kojeg popovi i fratri mrze „Težačku Slogu“ taj, da je ovo društvo uzelo u ruke borbu težaka splitskih sa vlasnicima zemalja. Ovo najviše peče pobožne naše protivnike, jer su i ove godine biskup, crkve i samostani u Splitu morali izbrojiti splitskim težacima nekoliko hiljada krana u ime pripomoći, a to sve zaslugom „Težačke Sloge“.

Dugo bi bilo nabrajati sve zasluge ovog težačkog društva u Splitu. Isto je za obilatu go-

dinu dana postojalo pod imenom jednog „Težačkog odbora“ od 30 lica, dok se nije prometnulo u pravo, od zakona priznato društvo.

Otrag tri godine, kad je na težačke kuće u Splitu bio nametnut isti porez, kao i na gospodske kuće u gradu, težačko je udruženje ustalo na obranu težaka, te je nakon borbe od nekoliko mjeseci postiglo to, da su se težačke kuće oslobodile od novog teškog nameta i ostale na starom porezu. Na taj je način bilo prištedjeno splitskim težacima nekoliko hiljada krana na godinu.

Kad se stvarao zakon o malome vinu, društvo „Težačka Sloga“ učinilo je sve moguće, da ovaj zakon bude što povoljniji za težake. Ono je potaklo na rad „Vinarsku udružbu“ u Splitu, pokupilo mnijenja raznih strukovnjaka (Lovrića, Bulića i dr.) te ih prosljedilo na Namjesništvo u Zadru i na Ministarstvo u Beču.

Kad se je u Beču otezalo sa izdanjem ovog zakona, „Težačka Sloga“ je i tu priskočila, te se sa predstavkom obratila na Ministarstvo u Beču moleći, da se čim prije izdade ovaj zakon, Tu je predstavku preporučila gospodi zastupnicima na parlamentu Dru Tresiću i Dru Baljaku.

Kad je izašao zakon o malome vinu, ovo društvo je bilo prvo, koje ga je protumačilo svojim članovima i prvo, koje se diglo proti tome, da u Dalmaciji bude samo jedan konobarski nadzornik, jer da će inače ovaj zakon ostati mrtvo slovo.

„Težačka Sloga“ je lanjske godine opskrbila sa najfinijim vrstama sumpora i modre galice sve splitske težake uz najniže cijene.

Ove godine pak opskrbila je ne samo splitske težake nego i sva okolišna sela, koja su se na istu obratila.

Kad je društvo težaka doznalo, da će se tvornici cimenta u Mravincima dati dozvola, da iznaša ne samo gotov cement, nego i sirovu tupinu, što bi ubilo splitske težake, koji se bave sa obrtom sirove tupine, nijesu se makli ni popi ni fratri, već „Težačka Sloga“, koja je najprije podnijela pismeni utok na Zemaljski Odbor u

Zadar, a nakon toga poslala dva svoja odaslanika u Zadar. Ovi su se obratili predsjedniku Odbora gosp. Dru Ivčeviću i prisjednicima gg. Dru Klaiću i Dru Dulibiću.

Osim svega ovoga „Težačka Sloga“ je vodila najveću borbu sa općinom splitskom, da joj se dopusti, da može uvažati za siromašne splitske težake žito prosto od carine. Pri tome je lanjske godine dobila jednu partiju od 100 i nekoliko kvintala te ju podijelila medju najsiromašnije svoje članove. Ako za više nije uspjela, kriva je općina splitska.

Još treba nadodati, da je „Težačka Sloga“ svojim siromašnim članovima udijelila i novčanih pripomoći.

Poznata je pak borba, koju je vodilo ovo društvo za težačka prava u Splitu.

„Prava Pučka Sloboda“ lažući, kako samo ona znade lagati, kaže, da težaci splitski vodjeni od „Težačke Sloge“ nijesu dobili ništa. Za ovu godinu oni su nasuprot dobili 30—40 hiljada kruna, mnoštvo vlasnika im je promijenilo prav, a što je najglavnije prisilili su vlasnike, da puste. Do godine će još više, samo Bože zdravlja i sloge težaka. Svi će vlasnici do godine promijeniti prav.

Ali i kad težaci u svojoj borbi ne bi bili dobili ništa, bi li bilo lijepo, pošteno i kršćanski, da se popi i fratri nasladjuju i rugaju ovoj borbi težaka? Oni, koji govore, da samo oni ljube narod, a da ga svi drugi gule?

Neka po ovom sude razumni težaci, koje je slučaj bacio u protivničko jato, gdje su im pravi prijatelji. Neka sude, je su li im prijatelji u onoj stranci, koja uzdržava jedno društvo, kao što je „Težačka Sloga“ ili su im prijatelji u onoj stranci u kojoj vladaju popi i fratri, koji onako pišu proti najplemenitijem i najkorisnijem težačkom udruženju, što ga ima i što ga je ikad bilo u Dalmaciji.

Neka težaci prosude i neka na vrijeme okrenu ledja tim crnim svojim lažiprijateljima.

Zbor naše stranke u Splitu.

Kako smo već skoro javili, zbor naše hrvatske pučke napredne stranke u Splitu biće u nedjelju dne 18. tek. mj. prije podne.

Na tom će se zboru sastati predstavnici i pristaše, naše stranke iz sve Dalmacije pa iz Hrvatske i Slavonije.

Istomišljenici iz Hrvatske i Slavonije dolaze u lijepom broju posebnim parobrodom već u petak u večer, gdje će biti bratski dočekani. Medju njima će biti odličniji predstavnici naše stranke i mnogo seljaka iz raznih mjesta, da se upoznaju sa našim težacima i seljanima.

Po onome što čujemo, zbor će biti veoma lijep i brojn, kakova druge stranke nijesu kadre imati.

Iz okolice šibenske spremaju se takodjer na zbor, a iz grada isto. Upozorujemo sviju, koji žele i misle ići, da podju zajedno.

Zasjedanje zbora biće od 9 prije podne do 1 sata po podne. Na tri sata je izlet na Klis, a povratak preko naših sela u Split.

Braća iz Hrvatske putuju u ponedjeljak u Dubrovnik.

Ko može, nek ne propusti ovu priliku te da pohrli u Split, gdje će se u dodiru sa braćom i istomišljenicima okrijepiti za nove borbe, koje čekaju nas i našu stranku za oslobodjenje našeg potlačenog puka.

Blago je dognato.

Pl-menito, gojno i glasovito hirišimsko blago je dognato, stjerano u tor, dobro zatvoreno, postavljene su jake straže na dobrim mjestima te se nije bojati ni da samo preko ograde preskoči, ni da ga čija ruka odagne. Postarano je i za to, da i u samom toru bude mirno, jer je vezano na kratko, vješto spletenim ularom, te neće nikako i za dugo bar vremena noći da dobrim zamhom trzne svojom prirodnom snagom te istrgne kolac il pretrgne ular i ispane iz tora na zeleno polje, gdje je sunca i zraka. Neće, vezano je na kratko, vješto, kako to vještaci znadu.

Pazar je ovog puta bio miran, pače neobičan. Sve je stalo bez gospodara, nikoga nije bilo da čuva, il da traži cijenu u novcu, il u naravi, il u bilo čemu. Čudni pazar! Sve je stalo kao ono, što vele „res nullius“, t. j. stvar ničija, bez gospodara, pa ko prvi dođe, uzme je i stavi u džep; ako je blago, ako je živo, odagne ga u svoj tor. — Da koga pitaš, il s kim se pogadjaš, nemaš; da blago pitaš, nemoš; ta, ko je vidio i upamtio, da je ko blago pitao, što će s njime, da kaže, što misli, što želi!? Da ko to čuje, smijao bi se, a imao bi pravo, jer gdje je ikad blago mislilo, govorilo i na pitanja odgovaralo!?

Ako imaš malo srca i nebojiš se da te natakne na rog a imaš komad dobre toljage, zamahneš desno, zamahneš lijevo, podvikneš oštro, do potrebe ošineš, a blago sluša i idje kud hoćeš: u tor il u obor. Ima li medju blagom koje nevješto, toljagi još neviklo tele, ono lako da se od čuda zagleda u nova vrata, na koja ga ugoniš, ustuboči se nogama kao da neće naprijed, al — mahneš mrvu toljagom, opališ ga po rebrim, i tele poleti i vrcem je na mjestu.

A inače: blago je blago; ono sluša i mora da sluša. Ono nije stvoreno radi sebe i za sebe, već radi nas i za nas.

Kuća t. j. štala, gdje stoji naša je, zemlja koju ore isto je naša, a kadikad ga samo pustimo da malko popase po zemlji, što ju je nekidan izoralo, i to za to, da nam danas ili sutra opet može — dobro orati.

Kad ga tako naučiš da na polju stoji pod plugom i ore, a u štali i u toru da stoji vezano, vremenom se privikne tako na taj život, da mu to postane životna potreba, tvrdi običaj, bez koga mu se poslije neda biti i ono, mimo tor, plug, slamu i toljagu, netraži ništa, što bi se, recimo po našu evropsku, približavalo pojmu nekog prava, slobode il sličnih ludosti.

Molim vas: pravò, sloboda i — blago!! kako se neslaže, kako nema pojmovnog spoja, nema razumne, kulturne baze, humanitne opravdanosti! Čovjek — kako, pravi, razumni, po evropejsku odgojeni čovjek — to mu bi se il smijao, il bi se osjetio uvrijeđenim u

svom ljudskom, humanokulturom osjećaju i odgoju. A kako ne 'š! S blagom uporedo mogu jedino ići pojmovi tora, pluga, slame i toljage, ulara i jarma a podni-pošto uzvišeni pojmovi prava i slobode, koji samo pristaju višim bićima ljudskim, bićima Ničevim i Momse-novim, za koja je ovaj svijet uprav i stvoren, a blago i ostalo manje vrijedno živo — minderwertig - živo — da za nje samo ore i rad njih žive. Za tim i idje sva ljudska kultura, napredak ljudski i civilizacija, koja, pokretana modernim principima punim humanosti, hoće da riješi socijalne probleme po načelima čistog morala na način, da ne bude privilegovanih i bespravnih, da ne bude gospodara, siledžija i potlačenih, da ne bude onih te plivaju u raskoši i suvišnom izobilju s jedne strane, a s druge strane da stoje mase, gomile, onih, koji kruva suva nemaju. Princip humanosti zahtijeva i traži, da svak bude mogao namiriti potrebe svoje, a tu da mu ne manjka kruva svagdašnjega. A tome služi blago, stoka il marva, il kako se sve još to božje blago zove.

Zato blago i dognasmo; dognasmo ga iz bogate zemlje Hirišimi i u tor stjerasmo. Ono će služiti potrebama našim, naše će životne namirnice podmirivati, a a mi ćemo, na njegov račun obezbijedjeno raditi na polju civilizacije, visokih ideala kulturnih i humanitarnih. Čovječanstvo će napredovati. To je naš poziv, naša zadaća, što ju nam je sama priroda opredijelila, a na koju i sama budućnost zove uprav nas, kao viša bića.

I nebojte se zla. Blaga je čud dorenutog blaga, krotka, mirna, ustrpljiva. Možeš s njime što hoćeš. Jest, rogato je, krepko i jako, al ne boj ga se, ne bode. A kad u svojoj štali nadje još drugog rođenog blaga, istog zuba i roga, roda i plemena, i lijepi brojnjega, pripitomiće se još brže, još lašnje, činiće mu se da je tu, Bože prosti, rođeno, da je doma. Blago ne pravi razlika u tom pogledu. Petrovo je kao i Pavlovo.

A naša nada nije prazna, nije luda. Među njime imade već sada dobar broj tako pitoma i krotka, da ljupko, milo, uprav idealno ropski već sada liže svojim debelim jezikom ruku, što nad njim kandžiju, bič, to-ljagu drži. Na ularu za kolac privezano zadovoljno je isto onako, kao da je na zelenom, širokom polju zraka i sunca slobodno, nevezano, nezaulareno.

Idealno je za jednog gazdu to hirišimsko blago.
Idealno je i ono nehirišimsko.

Furtimaška makinacija u Istri.

Znrazni bakteriji crne vaticanske kuge, po zadnjim novinskim vijestima, rek bi, kao da su zarazili i jedan dio svećenstva patničke ali pitome Istre.

Tamošnja družba sv. Ćirila i Metoda, to jedino u Istri razsadište naše narodne prosvjete, a time i budite-ljca narodne svijesti, svakom Hrvatu dobro poznata po-radi svog patriotskog rada i zauzimanja za opšte nardo-dno dobro Istrana, ovijeh dana bila je napadnuta i o-klevetana, da tobože širi nemoral i bezvjerstvo među ondješnjim pukom. Bila je napadnuta, a od koga? Ta od koga, nego li od „rodoljubnog“ dijela našeg sveštenstva.

Crne podvale i klevete kakove je kadra da iskali jedino plemenita duša naših mantijaša, išle su za tim, da i ono malo naprednog duha, što ga svaka prosvjeta sobom vodi, uguši. Probudjenje Istre trnje u oku crnih klerikalaca, jer isto nije po receptu politike vaticanske.

Kada nije uspio ovaj odurni atentat sa strane crna-čke a po befela njegove Svetosti, htjedose isti reptili o-koristiti se budućim izborima. Dok s jedne strane ugo-

varahu sa vodjama puka, dotle potajno raspravljahu o nečemu što bi imalo da dodje.

Ali *izdajnički* čin „rodoljubnog“ svećenstva izišao je na javu, i danas istarski puk bolje je uvidio, tko mu je prijatelj, tko li neprijatelj. — Opetujemo, svećenici u crkvu! Ta riječ nek odjekne svukud.

Bude li neko svećenstvo i nadalje rukovodilo narodnu borbu, narod slobode dočekati nikad neće, a vje-ra i ono malo upliva što ga još neko „rodoljubno“ sve-ćenstvo u narodu vrši, posvema će se rasplinuti.

Klerikalizam i narodnost.

Da je klerikalizam krvni i nepomirljivi neprijatelj svake napredne ideje a naoseb narodnosne, o tome je podpuno uvjeren i osvjedočen svaki napredni i izobra-ženi čovjek kao što i rimska nepogriješiva kurija, po čijem befelu uzdržaje klerikalizam sav svoj veliko hrvat-ski i vjersko moralni rad. Nu ipak uza sve to na veliku našu žalost veći dio naše narodne politike u službi je crnog klera, dok vodjenje iste u rukama je nekoličine „rodoljubnih“ mantijaša i njihovih lajika.

Da je to tako, dostatno je da pogledamo samo naše narodno zastupstvo koli ono na pokrajinskom sa-boru toli ono na carevinskom vijeću a Beču.

Kakavće uspjeh, kakovu korist od te crne politike imati mukotrpa raja, zavedena i vodjena od ovih lije-nih trutova i parasita, ovih miljenika bečke vlade, dio-nika Pijevog blagoslova, teško je pogoditi, a još teže zagledati se u skorbu budućnost.

U ovakim burnim vremenima našeg narodnog po-litičkog stanja porodila se je naša pučka stranka, i kao takova ona mora da bude novi politički put po kojemu nam je hodati, da dodjemo do žudjenog cilja, do uspo-stave pučkih prava i slobode. — I zbilja novi traci no-vog ili demokratskog doba otvoriše jednom dijelu puka oči i on počeo gledati svojim vlastitim očima. — Pomo-ću pučke prosvjete mali puk otkriva karte crne i iz-dajničke igre.

Prva zadaća naše pučke stranke bijaše otkupljenje puka iz političkog, gospodarskog i kulturnog ropstva na-rodnih gul koža i neprijatelja.

Klerikalizam, koji je od slobodnog puka stvorio gomilu bijednih, neukih i zapuštenih kmetova i roblja, mjesto da po nauci Isusa Krsta podigne čovjeka na o-naj stupanj čovječje jednakopravnosti, kojoj je Isus Krist dao značenje u riječima: „Budimo svi pred Bogom jed-naki, on je slobodu djelovanja kao što i slobodu misli sveo u granice svog crnog i natražnjačkog carstva tmine.

Pučka stranka, svijesna svoje misije među malim pukom, usprkos svih poivala stojati će na braniku pu-čkih prava i visoko vijati stjeg pučka slobode i prava.

Proti klerikalizmu kao narodnom zlu voditi će bor-bu, nu ne borbu sile, već borbu osvješćivanja malogpu-ka, podizanjem gospodarskih institucija i naprednih kul-turnih ustanova.

Boriti će se za dostojanstvo i slobodu čovjeka, bo-riti će se za jednakopravnost. I kad mali puk bude slo-bodan, svoj na svomu, neodvisan od klera i drugih pu-čkih gulikoža i agá, tada, svijestan svojih prava, stupiti će u borbu za narodnost svoju, za onu narodnost, kojoj crni klerikalizam kopa grob, za narodnost neodvisnu i slobodnu od svakog upliva pa i onog bečke vlade i rim-ske kurije-

DOPISI

Iz Primoštena.

Čitao sam naš dični „Kremenjak“ br. 83. pa sam vidio da je u nas kao i u vas. I u nas su izborne listine sramotne, i nek je to na čast našoj poštenoj općini. Sva tretina birača manjka, umrlih ima sva sila. a toliko onih, koji ne plaćaju ni šolde poreza. Molim vas, kako je poglavar mogao dopustiti takove listine za vanjske općine i potpisati ih?! A kako se ne stidi Dr. Krstelj takove listine graditi?! Znamo mi, on je nas prevario kad je želio doći na upravu naše općine, a sad opet hoće da na njoj prevaramo stoji proti volji naroda, a pomoću popova i fratara i c. k. vlade. Da vi znate, kako je on, prije neg je ušao u općinu bučio i prašio pred nama proti vladi, dok nas nije prevario. Tako je prevario i one u Rogoznici.

Mi amo živimo u tmcici. Venjeri u nas nikada ne gore, pak pitamo gosp. načelnika i glavaru zašto to? A više pitamo načelnika, jer glavar nije kriv, kad nije iz mjesta, neg stoji 12 kilometara dalje u Kreševu. Ima devet godina, da s nama ovako lijepo upravlja, Bog mu prostio. U svih tih 9 godina nije potrošio ni 9 kašeta petrolja. Sam užigač veli, da ima sedam mjeseci da nema kapi petrolja i da on nije kriv što glavar neda. A je li pravo da mi plaćamo na stotine kruna, a venjera nemamo i da moramo po putu u mraku padati i posrćati i ubijati, kako što je skoro Tome Huljen idući kući u mraku posrnuo i prebio se. Venjeri strje al ne svijetle, kao što nema svjetlosti ni u našoj općini, koja od velikog mraka ne zna ni naći Primoštena.

Ovo sad, a još ima brusiti, nebojte se.

Naprednjak-Kremenjak.

RAZNE VIJESTI.

Iz „Pučke Štedionice.“ Presjedništvo odbora „P. Štedionice“ moli gg. članove odbora, da opet počnu dolaziti na redovite večernje sjednice, koje su bile radi jesenske radje prekinute. Posla se je dosta nagomilalo, te ga je treba što prije obaviti.

Sjednice će biti kao i do sada srijedom i subotom na 7 sati u večer.

Prijateljima našeg lista javljamo, da će se napokon obistiniti ono, što smo svi željeli i o čemu smo toliko puta u našem listu naglasili.

Sa svih strana našeg kotara pa i iz daljega dolazila su neprestana nukanja i želje, da se naš list poveća, da skine sa sebe lokalni karakter a da poprimi opći. To je bila i naša vruća želja, al ako se to nije učinilo, bilo je za to, što maleni stroj same tiskare nije mogao dati većeg formata. Sad se je napokon i toj nevolji doskočilo. Nekoliko ljudi iz naše stranke, žrtvujući se za opće dobro i za poduku zapuštenih narodnih masa, odlučilo je pokesati se medju se, skupiti nekoliko hiljada Kruna i kupiti tiskari novi, moderni i veći tiskarski stroj, druga dva manja stroja i za nekoliko hiljada Kruna lijepih slova, e da sadašnja tiskara bude odgovarala svim modernim potrebama, bilo glede lista, bilo glede drugih tiskanica, potrebitih društvima, trgovcima, privatnicima itd.

Tako je osim većeg formata lista postarano da ljudi naše stranke, mogu kod naše tiskare dobiti sve moguće potrebe, a njihove će naručbe biti opremljene lijepo i jeftino kao malo gdje.

Naš će list uzeti veći format poput „Pokreta“ ili „Slobode“ i prestaće biti lokalnim listom. Štamparija će biti uređjena prije Božića, a list će u povećanom formatu izaći na prvi dan nove godine.

Ovu vijest javljamo svima kao radosnu, jer je i ona dokazom, da naša pučka stranka svedjer napreduje.

Iz „Kola“. Jesen je već na izmaku, te pozivljemo gg. članove muškog zbora, kao i mladu školu, da čim prije nastave svoja vježbanja. Medjutim, nek se kupe u društvo radi dogovora, kad će se i u koji dan i sat početi vježbama i školom. Ženski zbor ove godine je lijepo pojačan novim silama, te je već počeo da vježba; a isto tako i mlada ženska škola. I diletantski klub počeo je da se sprema za predstave.

Toliko javljamo uz pozdrav. Uprava „Kola“.

Općinski list donosi vijest, da se čine pripreme za povećanje mjesnog vodovoda. Ako nije i ovo kakav izborni konfet, radujemo se toj vijesti, jer je dosadanje stanje vodovoda bilo uprav žalosno u svakom pogledu.

Imali bi se napokon po Varošu i po Docu urediti malo bolje puti i ulice, jer njihovo stanje nije ni malo veselo ni sjajno. A sad je pred izbore najzgodniji čas; jer, ako se ne uredi prije izbora, poslije, valaj, neće nikada. Opet je poštenije i korisnije vabiti birače tako, nego žigaricom, lokardama i lancardama.

Izborna prevara. U utorak su bili izbori za birane birače naših sela. Naši birači dolazahu na male čete da glasuju. Protivničkih birača bilo je kukavan broj oko 70. Narod sa sela, prevaren toliko puta, nije htio da se odazove pozivu općinskih koritaša, opoznavši da su to proste fratarskopopovske sluge. Kad protivnici, uortačeni sa c. k. vladom, vidješe, da će naši Kremenjaci biti u većini i sigurno dobiti, prepadoše se, skupiše brže bolje sve ono malo svojih, učiniše ih da glasuju, a tak, tobože po zakonu, proglasiše izbor svršenim te našima, koji još dolazahu, nedadoše više glasovati. Ovo je novo čudo ne vidjeno, kako nova koalicija općinsko-poglavarstvena štuj zakone. Živili zakoni! Živili c. k. načelnici i c. k. zastupnici!

Naših je glasovalo tekar 41. Ovliko za sada.

Vijeće općinsko bilo je u nedilju. Glasovana je stalnost tajn. Širovici i nekim pisarima. Neki se opriješe, Don Vice Škarpa zagovarao. Krstelj rekao, da se to mora odobriti, jer da on nemože gubiti vrijeme kad je koga volja, niti da je plaćen za to što je načelnik. (Ja bi ga učinio stalnim i dao mu plaću, inače bi se mogao odreći. A šta bi tad narod!?)

Fra „Hrv. Rieč“ nosi jednu fratarsku laž, da je njihovih glasovalo 259. Takva mre, čuda ni u Lurdu nevidješe. Od 70 ljudi 259. birača!!!?

Molimo d.ra Krstelja, da preporuča svom uglađenom listu „Hrv. Rieči“, da se ostavi zlih užanca i da nevrijedja ljude kojekakvim riječima. Inače, može se dogoditi da popipamo i mi koga-toga tu i tamo a tad bi moglo biti kome neugodno. — Bilo bi nama. Ergo.... budite ljucki.

Milodari „Kola“. Doprinijeli su na korist Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Marije Chimer; g.dja Antica Karadžole 1 K.

Najsrdajnije zahvaljuje

Uprava „Kola“.

Kremenjaci i kremenjačice širite: „KREMENJAK“